

Cyklus: HR2/19 – Hormonální receptory

Tento cyklus byl realizován v souladu s dokumentem *Plán EHK 2019*, který je k dispozici na adrese www.sekk.cz v oddíle EHK. V tomto dokumentu naleznete informace, které se týkají jak tohoto konkrétního cyklu, tak EHK obecně. Kontakt na poskytovatele EHK a na koordinátora EHK naleznete na www.sekk.cz v oddíle O nás.

Vzorky

Vzorky (složené tkáňové bloky) pro tento cyklus byly připraveny na pracovišti subdodavatele. Účastníci obdrželi 2 histologická skla zhotovená ze složených tkáňových bloků pro určení estrogenového receptoru (ER) a progesteronového receptoru (PgR).

Komentář supervizora

Cyklu se zúčastnilo 61 pracovišť, z toho 12 ze Slovenska.

Po účastnících jsme požadovali, aby pro každý vzorek uvedli kvalitativní výsledek (negativní/pozitivní) a doplnili jej o kvantitativní odhad procenta ER nebo PgR v invazivním karcinomu.

Každý vzorek na každém skle je v rámci vyhodnocení zpracováván jako samostatná zkouška.

Obecně platí, že když účastník neuvede pro některý vzorek výsledek (např. vzorek „uplaval“), pak příslušnou zkoušku (vzorek) u tohoto účastníka vůbec nezpracováváme – nezapočítává se do hodnocení a statistik. Proto nemusí být u všech zkoušek ve statistice celkový počet výsledků roven počtu účastníků – chybí ti, kteří výsledek neuvedli.

Způsob určování vztažných hodnot

Vztažné hodnoty jsou v tomto programu určovány jako konsenzus účastníků.

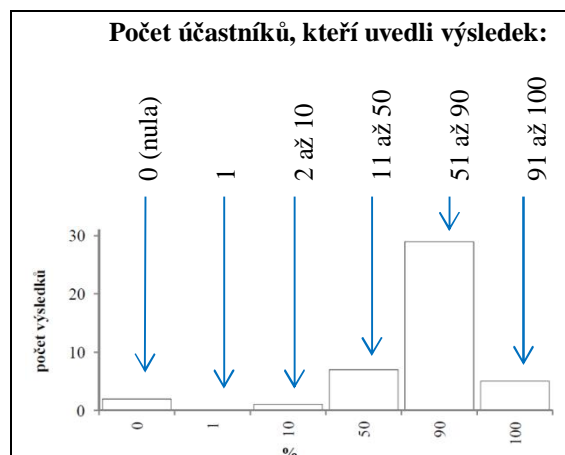
V případě **kvalitativních** výsledků dochází ke konsenzu tehdy, jestliže se shodne alespoň 80 % všech účastníků, kteří uvedli platný výsledek.

Konsenzu kvalitativních výsledků bylo dosaženo u všech zkoušek.

Barvení ER i PgR bylo zcela bez problémů, chybné pozitivní nebo negativní výsledky se objevovaly jen minimálně (nejnižší úspěšnost (85 %) jsme zaznamenali u PgR pozice 9, kde 9 účastníků chybně uvedlo pozitivní výsledek). Problematické v tomto směru byly rovněž pozice PgR4 (5 chybně pozitivních) a PgR8 (7 chybně pozitivních).

Pro **kvantitativní** výsledky vztažné hodnoty neurčujeme. Jelikož se jedná pouze o odhady, jejichž rozptyl je velký, není konzistentní určení vztažných hodnot možné. Namísto hodnocení proto zasíláme účastníkům histogramy, ve kterých najdou souhrnný přehled všech kvantitativních výsledků a označení své polohy v rámci histogramu.

Na obrázku vpravo upřesňujeme to, jakým způsobem se počítají (sumarizují) výsledky účastníků v histogramech, tedy jaké výsledky jsou sečteny v jednotlivých sloupcích.

Celkové hodnocení zkoušky se vždy odvíjí od kvalitativních výsledků. Kvantitativní výsledky nemají na celkové hodnocení zkoušky vliv, jsou však důležitým vodítkem pro zhodnocení nastavení senzitivity barvení, a proto je vhodné věnovat histogramům pozornost. Pokud se individuální pozice systematicky odchyluje od většiny účastníků, indikuje to problém.

Cut-off účastníků

Cut-off	Počet účastníků	
	Estrogenový receptor (ER)	Progesteronový receptor (PgR)
1 %	48	48
2 %	1	1
5 %	3	3
10 %	2	2

Dle aktuálního doporučení ASCO/CAP ([Journal of Clinical Oncology, Vol 28, Issue 16 \(June\), 2010: 2784-2795](http://www.jco.org)) je **cut-off = 1 %**. Doporučení Společnosti českých patologů ČLS JEP je identické. Stále platí, že nízké hodnoty pozitivivity ER jsou diskutabilní z hlediska klinické odpovědi na hormonální manipulaci, z tohoto důvodu musí být uváděn rovněž

Cyklus: HR2/19 – Hormonální receptory

kvantitativní výsledek v procentech nebo jako Allred score dle domluvy s klinickým onkologem. Nelze to nahradit pomocí cut-off 5 nebo 10 %. Uvést cut-off v rámci EHK je nutné i v případě, že ho laboratoř v praxi nepoužívá.

Použití protilátky a detekce dle poznámek účastníků

V průkazu ER dominuje protilátka SP1 od různých dodavatelů, těsně následovaná EP1 (DAKO-Agilent), ojedinělé je použití starších protilátek 1D5, 6F11.

Spektrum protilátek proti PgR je poněkud širší, s dominancí 1E2 (Roche) a PgR 636 (DAKO-Agilent), dále se objevují klony SP42 (Zytomed), 16 (Leica). Pravidlem je detekce senzitivními polymerními systémy (převážně Roche a DAKO-Agilent).

Není zřejmá korelace chybných výsledků s použitými protilátkami a detekčními systémy.

Dlouhodobá úspěšnost

V následující tabulce je uveden přehled celkové úspěšnosti účastníků tohoto cyklu za poslední 2 roky. V záhlaví sloupců jsou uvedena jednotlivá pásma úspěšnosti (0 % ... nulová úspěšnost; 50 % ... úspěšnost 1 až 50 %; 75 % ... úspěšnost 51 až 75 % atd.). Na dalších 2 řádcích je pak absolutní a relativní počet účastníků, kteří příslušné úspěšnosti dosáhli.

<i>Úspěšnost</i>		<i>0 %</i>	<i>50 %</i>	<i>75 %</i>	<i>80 %</i>	<i>85 %</i>	<i>90 %</i>	<i>95 %</i>	<i>99 %</i>	<i>100 %</i>
Počet	absolutní	0	0	0	0	0	2	5	30	24
	relativní	-	-	-	-	-	3,3 %	8,2 %	49 %	39 %

Poznámka: Svou vlastní celkovou úspěšnost za poslední 2 roky naleznete ve svém výsledkovém listu.

Tabulka ukazuje, že téměř všichni účastníci tohoto cyklu vykazují dlouhodobou úspěšnost větší než 90 %.

Odborná
supervize: MUDr. Rudolf Nenutil, CSc.
Masarykův onkologický ústav
Oddělení onkologické a experimentální patologie
Žlutý kopec 7
656 53 Brno
e-mail: nenutil@mou.cz

Závěrečná zpráva s výjimkou příloh je veřejná (je zveřejněna jako součást souhrnného vyhodnocení cyklu na www.sekk.cz). Jednotlivé přílohy, označené kódem konkrétního účastníka EHK, jsou určeny pouze pro potřebu tohoto účastníka.

Přílohy

Jako přílohu této zprávy jednotliví účastníci cyklu dále dostávají:

<i>Název přílohy</i>	<i>Poznámka</i>
Osvědčení o účasti	Dostávají účastníci, kteří splnili podmínky pro jeho vystavení.
Výsledkový list (kvalitativní výsledky)	Dostávají účastníci, kteří uvedli kvalitativní výsledky.
Histogramy	Pouze pro kvantitativní výsledky.

Poznámky:

- Vysvětlení obsahu jednotlivých zpráv naleznete na adrese www.sekk.cz v oddíle EHK pod odkazem Zprávy pro účastníky EHK.
- Souhrnný přehled výsledků tohoto cyklu je k dispozici na adrese www.sekk.cz.

Přílohy jsou identifikovány svým názvem, označením cyklu a kódem účastníka.